

Suomen kieli tieteen kielenä – Suomen Eläinlääkärilehden 120-vuotisseminaari

Posted on [10.9.2013](#) by [helehilt](#)

[1](#)

Suomen Eläinlääkärilehden 120-vuotisjuhlien kunniaksi Suomen Eläinlääkäriliitto ja Helsingin yliopisto järjestivät 15.5.2013 seminaarin ”Suomi eläinlääketieteen kielenä”. Tietoasiantuntija **Raisa Iivosen** (Helsingin yliopiston kirjasto, Viikin kampuskirjasto) johdolla seminaarissa keskusteltiin vilkkaasti suomen kielen merkityksestä tieteellisessä kirjoittamisessa ja tieteen kielenä. Keskustelua pohjustamaan oli pyydetty puheenvuorot tieteellinen toimittaja **Jouko Koppiselta** (Suomen Eläinlääkärilehti), professori **Jyrki Kukkoselta** (Eläinlääketieteellinen tiedekunta) ja päätoimittaja **Kaisa Heiskaselta** (Epiglottis, Eläinlääketieteen kandidaattiyhdistyksen lehti).

Vuonna 1892 perustettu Suomen eläinlääkäriliitto, alkuperäiseltä nimeltään Suomen eläinlääkäri yhdistys, alkoi vuonna 1893 julkaista Suomen Eläinlääkärilehteä. Vuosittain ilmestyy kymmenen numeroa ja tieteellisesti vertaisarvioituja artikkeleita julkaistaan 10–12 kappaletta. Lehti suosii suomen kieltä myös vertaisarvioitujen artikkelien kielenä, toki artikkeleita julkaistaan myös ruotsiksi ja englanniksi. Tärkeintä on artikkelin sisältö sekä hyvä kieliasu, julkaisukielestä riippumatta. Eläinlääkärilehti on usein aloittelevan tutkijan ensimmäinen julkaisufoorumi.

Tilaisuuden avasi Viikin kampuskirjaston johtaja Ari Muhonen.

Seminaarissakin todettiin, ettei tieteellinen julkaiseminen ainoastaan suomen kielellä riitä, vaan tutkijan on hallittava myös kansainväliset julkaisukanavat ja -tavat. Kansainvälistymisen tulee olla harkitusti suunniteltua rinnakkaiskielisyttä, jonka olennainen osa on myös suomen kielen asemasta huolehtiminen tieteen ja korkeimman asiantuntijuuden kielenä. Yksikielistyminen, lähinnä englanninkielistyminen ei ole hyvä ratkaisu.

Jouko Koppisen mukaan suomi on hirvenhiihtäjien runollinen kieli, mutta joustavana, ekonomisena, ilmeikkäänä ja suhteellisen vapaana jargonista se soveltuu mainiosti tieteen kieleksi. Monista erisyistä sitä tarvitaan tieteestä viestimiseen, ajatteluun, puhumiseen, lukemiseen, opiskeluun ja kirjoittamiseen. Käsitteiden määrittely ja ymmärtäminen on helpompaa omalla äidinkielellä kuin vieraalla kielellä. Tieteenalan erikoiskielen oppiminen kasvattaa opiskelijaa tiedeyhteisön jäseneksi. Lisäksi suurta yleisöä kiinnostavat tiedettä popularisoivat julkaisut ja tilaisuudet. Eläinlääkärilehden taipaleella on jopa oltu huolissaan liiallisesta kansantajuisuudesta ja vuonna 1946 **Veijo Sarva** päätyi kirjoittamaan artikkelinsa latinaan pohjautuvalla eläinlääkärislangilla puoskarien hämäämiseksi.

Seminaarissa käytiin vilkasta keskustelua ja monialainen osanottajajoukko viihtyi.

Tieteenalojen sisällä saattaa olla eri koulukuntia termien käytössä, joten vakiintunutta käsitteistöä tarvitaan. Edellä mainittu tietoinen rinnakkaiskielisyys on mahdollista vain, jos suomenkielinen termistö pysyy ajan tasalla tutkimuksen kansainvälisessä kehityksessä. Uutta terminologiaa syntyy tutkimuksessa päivittäin. Se vaatii tietoista standardisointia, vakiinnuttamista ja levitystä. Asialla on jo pitkät perinteet. Kun suomen kieli saavutti 1800-luvulla vähitellen virallisen kielen aseman, alettiin luoda suomenkielisen tutkimuksen vaatimaa tieteellistä sanastoa. Keskeisiä toimijoita olivat tieteelliset seurat, joista mainittakoon vuonna 1881 perustettu lääkäriseura Duodecim ja vuonna 1896 perustettu Vanamo, suomenkielisen luonnontieteen ystävät (nykyiseltä nimeltään Suomen biologian seura Vanamo).

Seminaari päätettiin keskusteluun Tieteen kansallinen termipankki –hankkeesta, joka jatkaa edellä mainittua termityötä. Hankkeen tarkoituksena on kartoittaa tieteenalojen suomenkieliset termit ja niiden määritelmät sekä suhteuttaa ne kunkin tieteenalan kansainväliseen käsitteistöön. Termipankki on avoin ja jatkuvasti päivitettävä tietokanta tiedeyhteisön ja kansalaisten käyttöön, vastikään on avattu eläinlääketieteelle oma aihealue.

Linkit

[Tieteen termipankki](#)

[Suomen eläinlääkärilehti](#)

Teksti

Päivi Lipsanen

Tietoasiantuntija

Viikin kampuskirjasto

Helsingin yliopiston kirjasto

Marja Moisio

Palvelupäällikkö

Viikin kampuskirjasto

Helsingin yliopiston kirjasto

Kuvat

Anna Parkkari

Suomen Eläinlääkäriliitto ry

Taittokone.fi